

3. Закон України «Про приватизацію державного і комунального майна». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 12, ст. 68.

Кизицький Андрій Віталійович
*Завідувач сектору управління державним майном
та корпоративними правами РВ ФДМУ по Волинській області*

СУТЬ УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄКТАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ

Поняття «державна власність» та «державне майно» широко використовується як в законодавчих актах та і в наукових. Потреба комплексного аналізу власності як економічного інституту пов'язана з необхідністю розробки нових інструментів економічної політики, які б відповідали тим соціально-економічним умовам, що склались на сьогоднішній день в Україні – враховуючи досвід перетворень, інтереси всіх суб'єктів, специфіки об'єктів та середовища їх функціонування [1].

У літературі однозначного визначення державної власності не існує. Деякі автори під державною власністю розуміють: «частина народного надбання, яке залучене в економічний обіг» [2, с.17]. У статті 141 Господарського кодексу йдеться про державне майно [3]. Враховуючи зазначене можна стверджувати, що державна власність і державне майно є синонімами. В науковій літературі досліджено низку чинників, які впливають на державне управління наявними ресурсами, зокрема державною власністю [3, р. 292].

Верховна Рада України 21 вересня 2006 р. прийняла Закон України «Про управління об'єктами державної власності» за № 185-V, що відповідно до Конституції визначає правові основи управління об'єктами державної власності, визначає об'єкти управління державної власності, коло суб'єктів та їх повноваження щодо управління цими об'єктами [4].

Законодавство про управління об'єктами державної власності складається з цього Закону, Господарського кодексу України, Закону України "Про захист економічної конкуренції", інших законів України, якими можуть бути встановлені особливості управління окремими об'єктами державної власності або їх видами, та інших нормативно-правових актів з питань управління об'єктами державної власності.

Закон об'єднав у собі правила управління об'єктами державної власності, які існували до цього часу, але були розпорошені у різних нормативно-правових актах (переважно підзаконних), а також закріпив нові правила, поновому визначив суб'єктів управління та перерозподілив їх повноваження. За цим Законом управління об'єктами державної власності визначається як «здійснення Кабінетом Міністрів України та уповноваженими ним органами, іншими суб'єктами, визначеними цим Законом, повноважень щодо реалізації прав держави як власника таких об'єктів, пов'язаних з володінням, користуванням і розпорядженням ними, у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб».

Об'єктами управління державної власності є:

- майно, яке передане казенним підприємствам в оперативне управління;
- майно, яке передане державним комерційним підприємствам, установам та організаціям;
- майно, яке передане державним господарським об'єднанням;
- корпоративні права, що належать державі у статутних капіталах господарських організацій;
- державне майно, що забезпечує діяльність Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України;
- державне майно, передане в оренду, лізинг;
- державне майно, передане та/або створене (збудоване) на підставі договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства (у тому числі концесійного договору);

– державне майно, що перебуває на балансі господарських організацій і не увійшло до їх статутних капіталів або залишилося після ліквідації підприємств та організацій;

– державне майно, передане в безстрокове безоплатне користування Національній академії наук України, галузевим академіям наук;

– безхазяйне та конфісковане майно, що переходить у державну власність за рішенням суду.

До суб'єктів управління об'єктами державної власності ст. 4 Закону відносить: Кабінет Міністрів України; Фонд державного майна України; міністерства та інші органи виконавчої влади; органи, які здійснюють управління державним майном відповідно до повноважень, визначених окремими законами; державні господарські об'єднання, державні холдингові компанії, інші державні господарські організації; юридичні та фізичні особи, які виконують функції з управління корпоративними правами держави; НАН України, галузеві академії наук.

Завдання управління державним майном як на державному, так і на регіональному рівнях це не лише формування раціонального співвідношення різних форм власності, а й ефективна взаємодія державного і недержавного секторів, адекватністю умов їх діяльності, створених державою та закріплених правом.

Держава, будучи власником відповідного майна і зберігаючи за собою це право, дотримується принципів ринкової економіки, делегуючи права та повноваження управління власністю на тривалий період комерційним структурам, які використовують об'єкти власності у своїх інтересах. При цьому, необхідно задовольняти інтереси держави у вигляді отримання доходів у бюджет і забезпечення використання державного майна для вирішення соціально значимих завдань. Держава також повинна використовувати її власність для проведення антимонопольної політики, розвитку підприємницької ініціативи, ринкової конкуренції тощо.

Список використаних джерел:

1. Потапчук Г. Ю. Роль дослідницьких традицій інституту власності у побудові ефективної економічної політики реформування відносин власності. Ефективна економіка. 2009. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=100>.
2. Кошкина В. И., Шупыро В. Н. Управление государственной собственностью: учебник. Москва: Инфра-М, 1997. 496 с.
3. Malyniak B. S., Martyniuk O. M., Kyrylenko O. P. The Impact of Corruption on the Efficiency of Public Spending Across Countries with Different Levels of Democracy. Financial and credit activity: problems of theory and practice. Vol 1, No 28 (2019). – 290–301 p. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i28.163927>.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/print>.
4. Закон України «Про управління об'єктами державної власності» від 21.09.2006 № 185-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16/print>.

Кізима Тетяна Олексіївна

Д.е.н., професор, професор кафедри фінансів ім. С.І. Юрія Тернопільського національного економічного університету

Мондзяк Ольга Михайлівна

*Старший державний інспектор Підволочиської ДПП
Теребовлянського управління ГУ ДФС у Тернопільській області*

ПОДАТОК НА МАЙНО В УКРАЇНІ: ОСНОВНІ ПЕРЕВАГИ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ

У нинішніх умовах податки на майно відіграють важливу роль у формуванні дохідної частини бюджетів більшості країн світу.